

AR

2012/2+3

Arhitektura, raziskave
Architecture, Research

UDK *
COBISS *

DOMEN ZUPANČIČ

80 - 83

SUHI ZID NA KRASU 2011

DRY WALL KRAS 2011



Fakulteta za arhitekturo
Inštitut za arhitekturo in prostor
Ljubljana 2012

AR

Arhitektura, raziskave
Architecture, Research
2012/2+3



Fakulteta za arhitekturo
Inštitut za arhitekturo in prostor
Ljubljana 2012

Fakulteta za arhitekturo

ISSN 1580-5573
ISSN 1581-6974 (internet)
<http://www.fa.uni-lj.si/ar/>

revija izhaja trikrat letno / published three times a year
urednik / editor
prof dr Borut Juvanec

regionalna urednika / regional editors
prof dr Grigor Doytchinov, Avstrija
prof dr Lenko Pleština, Hrvaška

uredniški odbor / editorial board
prof dr Vladimir Brezar
prof dr Peter Fister
prof dr Borut Juvanec
prof dr Igor Kalčič
doc dr Ljubo Lah

znanstveni svet / scientific council
prof dr Paul Oliver, Oxford
prof Christian Lassure, Pariz
prof Enzo d'Angelo, Firence

recenzentski svet / supervising council
prof dr Kaliopa Dimitrovska Andrews
akademik dr Igor Grabec
prof dr Hasso Hohmann, Gradec
prof mag Peter Gabrijelčič, dekan FA

tehnični urednik / technical editor
doc dr Domen Zupančič

prelom / setting
Damjan Hidič

klasifikacija / classification
mag Doris Dekleva-Smrekar, CTK UL

uredništvo AR / AR editing
Fakulteta za arhitekturo
Zoisova 12
1000 Ljubljana
Slovenija

naročanje / subscription
cena številke je 17,60 EUR / price per issue 17,60 EUR
za študente 10,60 EUR / student price 10,60 EUR
dekanat@fa.uni-lj.si

revija je vpisana v razvid medijev pri MK pod številko 50
revija je dosegljiva in ali indeksirana na naslednjih mestih:
Cobiss, ICONDA, MIT digital library, Ulrich, DOAJ, CEEOL, DLib, UL FA AR

za vsebino člankov odgovarjajo avtorji / authors are responsible for their articles

tisk / printing
Tiskarna Bograf

© AR, Arhitektura raziskave, Architecture Research
Ljubljana 2012

Uvodnik / Editorial	4	Vasa J. Perovič, Anja Vidic KRPANJE MESTA, 2011	74
Članki / Articles	8	Vasa J. Perovič, Anja Vidic ZAČASNE, MOBILNE BIVALNE ENOTE, 2011	76
Tadeja Zupančič ARHITEKTURNA PRAKSA KOT ZNANSTVENO RAZISKOVALNI LABORATORIJ / RESEARCH THROUGH DESIGN PRACTICE IN ARCHITECTURE	10	Ajda Primožič PRIPELJIMO GOZD V MESTO, 2011	78
Mevludin Zečević, Amir Čaušević, Nerman Rustempašić PRESERVATION OF A TRADITIONAL TIMBER ROOF: THE CASE OF THE HANDANIJA MOSQUE / OHRANITEV LESENEGA OSTREŠJA: PRIMER MOŠEJE HANDANIJA	12	Domen Zupančič SUHI ZID NA KRASU, 2011	80
Jeronima Kastelic, Tomaž Novljan, Aleš Vodopivec UČINEK SENCE PRI SNOVANJU, ZAZNAVANJU IN DOŽIVLJANJU ARHITEKTURNEGA PROSTORA / THE SHADOW EFFECT IN THE CONCEPTION, PERCEPTION AND EXPERIENCE OF ARCHITECTURAL SPACE	18	Alenka Fikfak ČRNOMELJ, 2010	84
		Matevž Juvančič, Špela Verovšek DIVE, 2010	88
		Tomaž Krušec JELOVICA, 2010 / 2011	90
Delavnice / Workshops	28	Aleš Vodopivec, Anja Planišček ŠOLA ZA PRIHODNOST JAR, 2010 / 2011	94
Lučka Ažman Momirski ŽIRI, 2012	30	Anja Jutraž PBL, GLOBALNO PROJEKTNO TIMSKO DELO, 2009	98
Andreja Benko GORAŽDE, 2012	32	Igor Seljak OBLAZINJENO SEDEŽNO POHIŠTVO, 2009	100
Andreja Benko LIPICA, 2012	36	Igor Seljak TEKTONIKA V STAVBNI KULTURI II, 2009	102
Gregor Čok "MLINSKA CESTA", PTUJ, 2012	40	Špela Verovšek, Matevž Juvančič DIVE, 2009	104
Aljoša Dekleva, Vasa J. Perovič, Anja Vidic GUMA3, 2012	44	Mitja Zorc MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA SEVER, 2009	106
Or Ettliger, Lovrenc Košenina OBČUTENJE ARHITEKTURE, LJUBLJANSKI OTOK, 2012	46	Domen Zupančič MODRI STOL, 2009	108
Gašper Skalar ČRNA NA KOROŠKEM, 2012	48	Andreja Benko LENART, 2008	110
Rok Žnidaršič ZLATO POLJE V KRANJU, 2012	50	Gregor Čok ŠKOFJA LOKA, KAMNITNIK, 2008 / 2009	114
Domen Zupančič OŠ FRANCE BEVK, 2012	52	Matevž Juvančič, Špela Verovšek DIVE, 2008	116
Lučka Ažman Momirski GRADITI KRAJINE, 2011	54	Ajda Primožič KRPANJE MESTA REKA, 2008	118
Živa Deu, Jerneja Kranjec LEMBERG, 2011	56	Aleš Vodopivec, Anja Planišček NOVA GORICA, 2008/2009	120
Alenka Fikfak ZELENA URBANOST, 2011	60	Andrej Mahovič PARK ŠKOCJANSKE JAME, 2007	124
Miloš Florijančič, Ana Kučan, Mitja Zorc ARBORETUM VOLČJI POTOK, 2011	64	Mitja Zorc IDRIJSKA ULICA V LJUBLJANI, 2005	126
Jurij Kobe, Rok Žnidaršič, Paul Robinson, Karin Rožman RADOVLJICA, 2011	66	Vsebinsko kazalo delavnic / Workshop Index	128
Tomaž Krušec KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU, 2011/2012	70		

Mentor: Domen Zupančič

Pripravil: Domen Zupančič

Suhi zid na Krasu 2011 /

Dry wall Kras 2011

Organizacija

UL Fakulteta za arhitekturo, Mediacarso, Revija Kras, Winston Churchill Memorial Trust, Organizacija iz Velike Britanije, Dry Stone Walling Association, Organizacija iz Velika Britanija, Javni zavod Park Škocjanske jame, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica, ZRC SAZU, Raziskovalna postaja Nova Gorica, UL Pedagoška fakulteta, OŠ Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje, OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen, OŠ Dutovlje, Celodnevna osnovna šola Pinka Tomažiča, Trebče, Italija.

Kraj, datum

Lokacije delavnice so bile v Sloveniji: Lokev, Branik, Vilenica, Škocjanske jame in v Italiji: Trebče. 15. 4. - 16. 5. 2011.

Sodelujoči

Mentor: doc.dr. Domen Zupančič, prof. dr. Borut Juvanec;

somentorji: doc. dr. Beatriz Tomšič Čerkez UL PeF, doc. dr.

Verena Koch UL PeF, dr. Stojan Kostanjevec UL PeF; **mojstri**

suhozidnih konstrukcij: Boris Čok iz Lokve, Mitja Kobal

iz Branika, Pino Hrovatin iz Trebče Italija, Norman Haddow,

DSWA UK Scotland; **udeleženci:** Marko Požar, Bogdan Opara,

Tomaž Zorman, Tomaž Smerdel, Breda Kosi, Miha Pogačar,

Janez Mučič, Lea Beranič, Alenka Rau, Jelena Uršič, Marko

Bratovž, Mojca Naglič, Damjan Hidič, Rok Božič, Adnan

Varmaz, Peter Rutar, Boris Omahen, Danijel Kavčič, Kristijan

Barič, Nina Herič, Jerneja Kraigher, Ana Brancelj, Anja Mljač,

Dejan Češarek, Marko Bizjak, Katja Malus, Maja Brate, Blaž

Mlinšek, Katarina Danilov, Nina Brčon, Neža Pahor, Barbara

Jordan, Maja Uranič, Teja Bajt, Mojca Klemenčič in učenci OŠ

Komen in Društvo likovnih pedagogov; **posebni gostje:** akad.

prof. dr. Andrej Kanjc, SAZU, Darja Kranjc, Škocjanski park,

Silvester Gabršček, MK RS, prof. dr. Peter Fister, UL FA, Tanja

Samec, OŠ Komen, Vlasta Markočič, OŠ Dutovlje, Linda Kogoj,

Branik, Dušan Rebolj, revija Kras, Ida Rebolj, revija Kras, Špela

Ledinek Lozej, ZRC SAZU, dr. Jasna Fakin Bajec, ZRC SAZU,

Eda Belingar, ZVKDS.

Sredstva, pokrovitelji

Razstavo je delno financiralo Ministrstvo za kulturo RS, del

sredstev so prispevali zasebniki: ASTRONI d.o.o. in TOLOS

d.o.o..

Predstavitve

- Primorski dnevnik (časopis Italija), 24. 4. 2011;
- Dnevnik (časopis), 26. 4. 2011;
- Primorske novice (časopis), 13. 5. 2011;
- Delo (časopis), 8. 6. 2011;
- Zavod Dragodid (Hrvaška), april, maj in junij 2011 (zavod je prejemnik nagrade Europa Nostra 2011);
- DSWA UK, junij 2011;
- Televizija RAI (Italija), april 2011;

- Občinsko glasilo občine Sežana, april 2011;
- Objava na portalu Winston Churchill Memorial Trust, Velika Britanija;
- ZUPANČIČ, Domen. Hiska at Kras in Slovenia. Stonechat, 2010, no. 21, str. 6-9;
- ZUPANČIČ, Domen. Zid naj ne razmejuje, združuje naj ljudi z znanjem in s kulturo!: poročilo o delavnici Suhozid Kras 2011.
- JUVANEC, Borut, ZUPANČIČ, Domen. Kamen ob kamen. Kras [Tiskana izd.], dec. 2011, št. 114/115, str. 4-7;
- ZUPANČIČ, Domen. Razstava Suhi zid na Krasu. Kras [Tiskana izd.], dec. 2011, št. 114/115;
- ZUPANČIČ, Domen. Prva arhitekturna delavnica suhozid KRAS 2011. Kraški obzornik, apr. 2011, letn. 13, št. 2, str. 58-59;
- ZUPANČIČ, Domen. Suhozid in konstrukcije v suhem zidu. Kras [Tiskana izd.], apr. 2011, št. 109, str. 16-19;
- JUVANEC, Borut. Kamen, Kras, arhitektura = Stone, the Karst Plateau, architecture. AR, Arhit. razisk. [Tiskana izd.], 2011, [Št.] 3, str. 5-14;
- JUVANEC, Borut. Kamen - modri material. Kras [Tiskana izd.], mar. 2012, št. 116/117, str. 8-13;
- JUVANEC, Borut. Projekt Kras 2011: kje začetni?: spoštovanje in razumevanje kulturne dediščine arhitekture kamna. Kras [Tiskana izd.], feb. 2011, št. 107/108, str. 14-17;
- JUVANEC, Borut. Projekt Kras 2011 je zasnovan velikopotezno. Kras. [Tiskana izd.], dec. 2010, št. 105/106, str. 15-19;
- JUVANEC, Borut. Stare i nove ideje značajnih intervencija u arhitekturi danas: teorija = Old and new ideas of relevant interventions in architecture today: theory. V: SANKOVIĆ-SIMČIĆ, Vjekoslava (ur.), ŠILJEGOVIĆ, Svetlana (ur.). Integracija staro-novo u zaštitu, restauraciji i revitalizaciji: zbornik Šeste konferencije o integrativnoj zaštiti, Banjaluka, 4. novembar 2011. Banjaluka: Republički zavod za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa Republike Srpske, 2011;
- BODROŽIČ, Siniša, KALE, Jadran, JUVANEC, Borut. Gradimo u kamenu: priručnik o suhozidnoj baštini i vještini gradnje. Split: Slobodna Dalmacija, 2012.

Razstave

- ZUPANČIČ, Domen, JUVANEC, Borut. Razstava Kras 2011: delavnica suhozid = workshop drywall. Divača, 2011.
- ZUPANČIČ, Domen, JUVANEC, Borut. Razstava Kras 2011: delavnica suhozid = workshop drywall. Trebče, 2011.
- ZUPANČIČ, Domen, JUVANEC, Borut. Suhi zid na Krasu: razstava v atriju ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.- 4. 11. 2011. Ljubljana, 2011.

Predavanje

- ZUPANČIČ, Domen. Samoupravljanje samopodobe v slovenski krajini: predavanje na odprtju 5. bienalne razstave otroškega prostorskega oblikovanja Po Fabianijevih poteh in 2. geografske razstave Prospekt mojega kraja, Štanjel, 20. oktober 2012. Štanjel, 2012;
- ZUPANČIČ, Domen. Splošni oris ekonomike z vidika izumljanja prostorskih oblik: vabljen predavanje na mednarodni konferenci Kras 2011, Lipica, 20. 12. 2011. Lipica, 2011.

Intervju

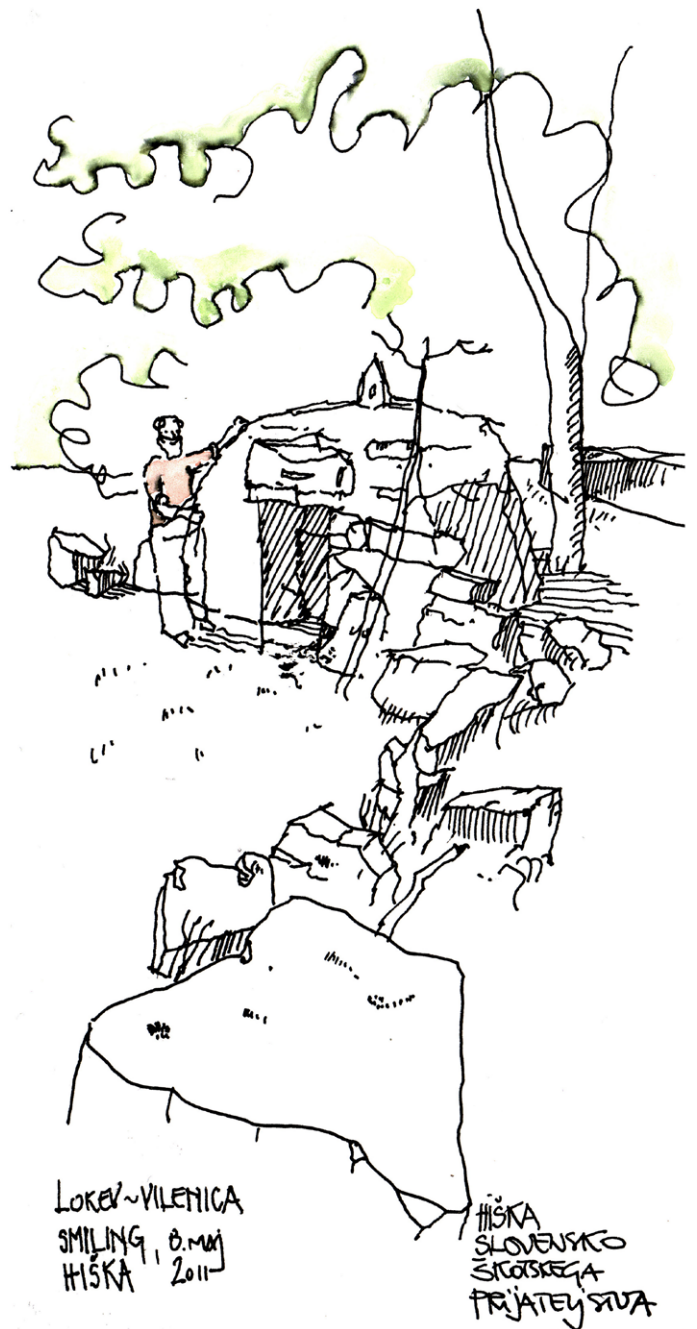
- HADDOW, Norman. Norman Haddow - mojster suhozida s Škotske: pogovor na mednarodni delavnici o suhozidu. Kras [Tiskana izd.], jun. 2011, št. 110/111, str. 18-21.

Tema delavnice

Bistvo in cilj projekta Kras 2011 je dvig védenja o kvalitetah arhitekture Krasa in dvigovanje zavesti Kraševcev o pomenu kulturne dediščine arhitekture kamna. Strokovnjaki načelno poznamo tako Kras kot kamen, a povezati ju vedno ne zmoremo. Kot prvi korak k povezovanju ljudi na Krasu je v okviru Projekta Kras 2011 nastala prva skupna strokovna arhitekturna delavnica suhozid. Delavnica je plod skupnih naporov posameznikov mojstrov suhozidnih konstrukcij, lokalnih organizacij, ki delujejo

na področju kulturne in naravne dediščine ter naše ustanove, Univerze v Ljubljani, Fakultete za arhitekturo. S svojo aktivnostjo smo pritegnili tudi pozornost prek meja Slovenije, tako se nam je pridružilo tudi cehovsko združenje za suhi zid iz Velike Britanije (DSWA). Združili smo teoretična in praktična znanja in jih bomo s terenskim delom in predvideno razstavo posredovali vsem (osnovnim šolam, strokovnim šolam, lokalnemu prebivalstvu, turistom, knjižnicam, ustanovam lokalnih uprav in še marsikomu).

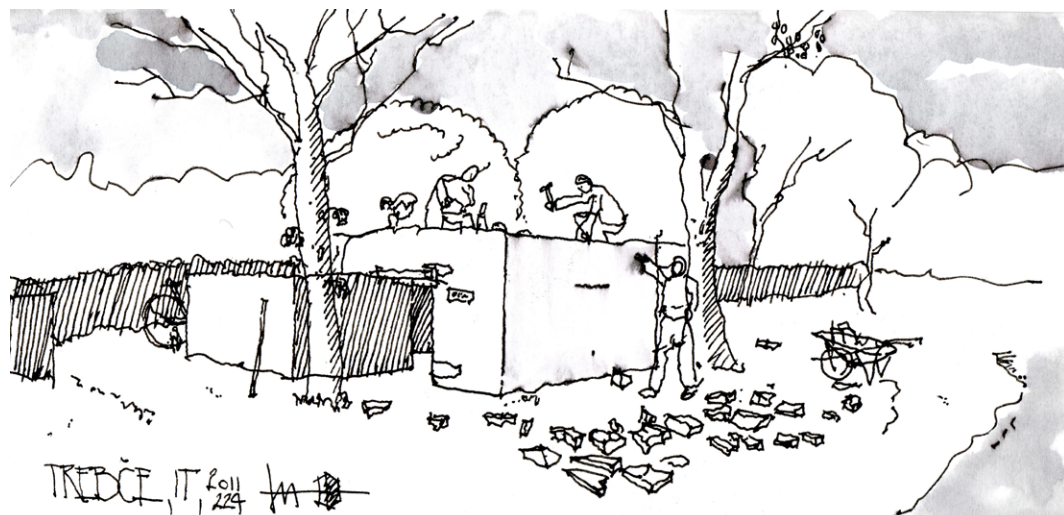
Mojster Norman Haddow je za udeležbo na naši delavnici prejel posebno študijsko štipendijo Winston Churchill Memorial Trust. Štipendijo prejmejo le izbrani posamezniki, ki bodo pridobili posebna tehnična znanja, ki jih v združenem kraljestvu (commonwealth) še nimajo. To je lep dokaz, da slovenska arhitektura gradnje hišk iz kamenja premore odlično razumevanje gradiva in tehnike gradnje.



Slika 1: Skica smejoče hiške.



Slika 2: Utrinki z delavnice.



Slika 3: Skica gradnje hiške Pino.



Slika 4: Delovni utrip, Lokev.

